

Namiesto 1 predplatného máte tento mesiac dve

darujte druhé predplatné

13. októbra 2018 18:04

Asteroid v tvare ľudskej lebky preletí okolo Zeme už druhýkrát, môže ísť o mŕtvu kométu

TOMÁŠ KOLÁR

Kométa mohla o svoj chvost prísť pri častých preletoch okolo Slnka.

U.S. Space Force #SpaceForce

@WeAreSpaceForce

The [#DeathComet](#) would be no match for [#SpaceForce](#), anyway. space.com/41988-grinning...

13:18 - 5. 10. 2018

Grinning-Skull Asteroid Set to Whiz by Earth

An asteroid that looks like a grinning skull will miss Halloween this year, passing by Earth on Nov. 11.

space.com

36

Viac ľudí (17) o tomto hovorí

Asteroid s názvom 2015 TB145 obletel okolo Zeme po prvýkrát v roku 2015 a astronómia ho zaznamenali 486-tisíc kilometrov od našej planéty, čo je približne 1,3-krát viac, ako je vzdialenosť Zeme od Mesiaca.

Vzhľadom na túto nepredstaviteľnú diaľku a fakt, že objekt má v priemere iba približne 625 metrov, bolo jeho zachytenie ľudským okom nemožné. Pomocou najmodernejších ďalekohľadov však astronómia na Havaji tento asteroid zachytili a odfotovali.

Kým laikov upútal svojím netradičným tvarom, pre vedcov je zaujímavý najmä preto, že pravdepodobne ide o pozostatok mŕtvej kométy.

Kométa smrti či veľká tekvica

Gulatý kameň na obrázkoch, ktoré zverejnila NASA, pripomína ľudskú lebku a v miestach, kde približne ležia naše oči, sa nachádzajú dve priehlbiny. Aj preto ho niektoré médiá nazvali „kométou smrti“.

NASA však dáva prednosť názvu „veľká tekvica“, pretože asteroid bol pred tromi rokmi prvýkrát zaznamenaný 31. októbra, teda v predvečer Halloweenu.

Slovenský astronóm Peter Vereš z Centra malých planét na americkom Harvarde pripomína, že strašidelné názvy dali asteroidu médiá, nie astronómovia. „Asteroid 2015 TB145 je jedným z takmer 19-tisíc doteraz objavených asteroidov blízko Zeme. Okolo vlastnej osi sa otočí asi za päť hodín,“ opísal Vereš vesmírny objekt, ktorý pred tromi rokmi spozoroval radar v Arecibo a získal aj jeho radarový obraz.

Zrážka nie je na programe

Okolo jedenásteho novembra sa má k Zemi priblížiť po druhýkrát, hoci tentoraz bude jeho vzdialenosť od našej planéty ešte oveľa väčšia, približne **38 miliónov** kilometrov. Riziko zrážky „veľkej tekvice“ so Zemou teda prakticky neexistuje.

Hoci prelet asteroidu nebude mať na Zem žiaden vplyv, pre vedcov pôjde o fascinujúcu záležitosť. Podľa odborníkov z NASA totiž rýchlosť a dráha letu naznačujú, že môže ísť o mŕtvu kométu, ktorá stratila svoj charakteristický znak – chvost, a to zrejme v dôsledku častých **preletov** okolo Slnka.

Mŕtva – niekedy nazývaná aj spiaca – kométa je podľa Vereša objekt, ktorý na prvý pohľad vyzerá ako asteroid, nevykonáva žiadnu aktivitu a iba jeho dráha, fyzikálne a chemické vlastnosti naznačujú, že môže ísť o bývalú kométu. „Ide o objekt, ktorý začal ako kométa – teda mal komu (mrak plynu a prachu), chvost a pri oblete okolo Slnka z neho unikal plyn, ľad a prach. Tie sa postupne vyčerpali a ostalo neaktívne, mŕtve jadro.“

Podľa Petra Vereša môže mať asteroid 2015 TB145 kometárny pôvod, pretože má veľmi výstrednú dráhu s mimoriadne veľkým sklonom. „Taktiež je veľmi tmavý, čo je tiež podobné skôr jadru kométy. Na základe týchto vlastností sa predpokladá, že môže ísť o ‚mŕtvu‘ kométu,“ vysvetlil Vereš.

Priblíži sa najskôr o 64 rokov

Americká Národná vesmírna spoločnosť (NSS) napriek tomu klasifikuje asteroid 2015 TB145 ako potenciálne nebezpečný objekt blízko Zeme. „Dopady znamenajú značný risk pre ľudstvo a iné formy života,“ píše sa v správe **NSS**.

Ďalším dôvodom je aj veľkosť asteroidu. Podľa NSS totiž kométy s priemerom 350 až 700 metrov môžu vytvoriť kráter veľký až dvanásť kilometrov a v konečnom dôsledku tak môže náraz asteroidu vyvolať obrovské zemetrasenia a cunami. Aj preto je dobrou správou, že kolízia Zeme s „veľkou tekvicou“ nie je na programe dňa.

Obežný čas asteroidu 2015 TB145 je 1112 dní, teda viac než tri roky. Ale pri najbližších pozorovateľných preletoch, ktoré budú podľa odborníkov v rokoch 2024 a 2028, sa bude asteroid nachádzať oveľa bližšie k Venuši a Merkúru ako k Zemi. Podľa informácií z [NASA](#) sa opäť priblíži k Zemi až v roku 2082, keď bude jeho vzdialenosť od našej planéty zodpovedať tretine vzdialenosti Zeme od Mesiaca.

*Tento text ste mohli čítať vďaka tomu, že ste [predplatiteľom Denníka N](#).
Ak máte pripomienku alebo ste našli chybu, napíšte na editori@dennikn.sk.
Vážime si vašu podporu.*